

ELINKEINOPOLIITTINEN OHJELMA

VUOSILLE 2020 - 2026

23.10.2020

Sisällys

Sisällys.....	2
1. Kunnan tehtävä elinkeinopolitiikan edistäjänä.....	3
1.1 Johdanto.....	3
1.2 Toiminta-ajatus.....	3
1.3 Visio.....	3
1.4 Elinkeino­politiikan tavoitteet.....	3
1.5 Toiminta-ajatuksen toteuttaminen.....	4
2. Nykytilan kuvaus.....	4
2.1 Väestö- ja elinkeinorakenne.....	4
2.2 Infra­struktuuri.....	7
2.3 Palvelurakenne.....	7
2.4 Väestömäärän kehitys suurin uhka/mahdollisuus Oulaisille.....	8
2.5 SWOT-analyysi.....	13
3. Elinkeino­politiikan toimintaperiaatteet.....	13
3.1 Elinkeino­politiikan toimintaperiaatteet.....	13
3.2 Elinkeino­politiikan toimenpiteet.....	14
3.3 Painopistealueet.....	14
3.4 Resurssit.....	15
3.4.1 Yritysneuvonta.....	15
3.4.2 Budjetointi.....	15
3.4.3 Elinkeino­asioiden valmistelu ja päätöksenteko.....	15
3.4.4 Elinkeino­poliittisen ohjelman päivitys ja seuranta.....	15
3.5 Tiedottaminen.....	15
4. Elinkeino­politiikan päämäärät.....	15
4.1. Yhteistyö ja verkottuminen.....	15
4.1.1 Alueellinen yhteistyö.....	16
4.1.2 Yhteydet maakunta- ja valtionhallintoon.....	16
4.1.3 Yhteydet yrittäjiin ja yrittäjäjärjestöihin.....	16
4.1.4 Sidosryhmäyhteistyö.....	16
4.1.5 Palkitsemiset ja huomioimiset.....	16
4.2. Palvelut ja julkiset hankinnat.....	16
4.2.1 Palvelut.....	16
4.2.2 Yrittäjäyyskasvatus.....	17
4.2.3 Hanketyö ja projektitoiminta.....	17
4.2.4 Oulaisten Yrityspalvelukeskus (YPK) ja yrittäjyyden edistäminen.....	18
4.2.5 Tontti- ja toimitilapolitiikka.....	18
4.2.6 Kuntamarkkinointi.....	18
4.2.7 Julkiset hankinnat.....	18
4.3 Elinkeino­politiikan keinovalikoimaa.....	19
4.3.1 Yrityslainat ja takaukset.....	19
4.3.2 Osakkuus yrityksissä.....	19
4.3.3 Hinnoittelupolitiikka.....	20
4.4 Elinkeino­tuot.....	20
5. Suunnitelmien ja päätösten yritys­vaikutusten arviointi.....	20
6. Elinkeino­politiikan mahdollisuuksia.....	21
7. Elinkeino­politiikan toimenpiteet.....	22
7.1 Hanketoiminta.....	22
7.2 Työvoiman koulutus.....	22
7.3 Muut toimenpiteet.....	22
7.4 Uudet toimialat.....	22
7.5 Messut, näyttelyt.....	22
8. Tavoitteet.....	23
9. Yhteenveto.....	24
10. Yritys­vaikutusten arviointilomake.....	25

1. Kunnan tehtävä elinkeinopolitiikan edistäjänä

1.1 Johdanto

Oulainen on menestyvä kaupunki, jossa on aktiivisia asukkaita, yhteisöjä ja yrityksiä. Oulaisten kaupunki vahvistaa elinvoimaisuuttaan määrätietoisella kehittämistyöllä. Oulaisten tavoitteena on päästä loivaan väestömäärän kasvuun, joka perustuu uusien yritysten ja työpaikkojen syntymiseen kaupunkiin sekä hyvään palvelutasoon, harrastusmahdollisuuksiin sekä logistiseen sijaintiin. Lisäksi pyritään kehittämään kaupunkia houkuttelevaksi paikaksi niin kansalliselle kuin kansainväliselle työperäiselle muuttajalle.

Oulainen tukee yrittäjyyttä ja on mukana aktiivisesti yritysten kasvussa. Huomioimme yrittäjyyden ja yritystoiminnan kaupungin jokapäiväisessä päätöksenteossa, palveluissa ja hankinnoissa. Oulainen haluaa olla yritysten arvostamana Pohjois-Pohjanmaan ja myös Suomen paras kaupunki yrittää. Oulainen kehittää jatkuvasti toimintansa yrityslähtöisyyttä ja vahvistaa yhteistyötään yrittäjä- ja elinkeinoelämäjärjestöjen ja yksittäisten yritysten kanssa.

Kaupunki on edelläkävijä yrittäjämäisen toimintatavan edistämässä kaikessa kaupungin toiminnassa. Oulainen tunnistaa eri toimialojen kehittämis- ja palvelutarpeet ja tarjoaa kattavasti yritystoimintaa tukevia palveluita yhteistyökumppaneiden kanssa. Kaupunki tukee yrittäjyyskasvatusta ja yritteliäisyyttä yhteistyöverkoston kanssa läpi ihmisen elinkaaren.

Tämä elinkeinopoliittinen ohjelma on tehty yhteistyössä paikallisen yrittäjähdistyksen, Oulaisten Yrittäjät ry:n kanssa. Elinkeinopoliittisen ohjelman toteutumista seurataan vuosittain elinvoimalautakunnan sekä yhteistyöelimen, elinkeinotoimikunnan (ELPO) toimesta. Ohjelmaa päivitetään tarvittaessa.

1.2 Toiminta-ajatus

Kaupungin tehtävä elinkeinopolitiikassa on turvata riittävät edellytykset yritystoiminnan harjoittamiselle. Siinä onnistumista auttavat mm. seuraavat asiat kaupungin päätöksenteossa:

- markkinavuoropuhelu tulee osaksi päätöksentekoa
- hyvä, ja yritykset huomioon ottava infrastruktuuri
- yritysten työvoiman saannin edistäminen
- vuorovaikutus yritysten ja yritysten sidosryhmien kanssa
- avoimuus ja yritysvaikutusten arviointi kaupungin päätöksenteossa
- tasapuolisuus ja yritysmyönteinen päätöksenteko.

1.3 Visio

Oulainen tunnetaan aktiivisena elinkeinopolitiikan harjoittajana. Kaupunki on toimissaan innovatiivinen ja uusia ajatuksia ja toimintamalleja kokeileva. Sen rooli on välittää tietoa aktiivisesti yrityksille. Kaupunki kuulee yrittäjiä ja tekee tiivistä yhteistyötä yrittäjien kanssa sekä vastaa tiedossa oleviin tarpeisiin resurssien puitteissa. Virka- ja luottamushenkilöt tekevät huomioitaan esityksiä elinkeinoelämän kehittämiseksi ja pitävät säännöllisesti yhteyttä yrittäjiin.

1.4 Elinkeinopolitiikan tavoitteet

Elinkeinopolitiikan tavoitteina on

- saada Oulaisiin lisää työpaikkoja ja yrityksiä,

- kehittää Oulaista hyvinvointialan keskuksena,
- saada kunnan väkiluku kasvuun,
- edistää Oulaisissa uusiutuvien energiamuotojen hankkeita,
- saada Oulaisiin uutta kaivostoimintaa,
- hyötyä alueen suurhankkeista,
- edistää yrittäjyyttä ja yrittäjyyskasvatusta,
- olla mukana erilaisissa verkostoissa (mm. seudullinen, maakunnallinen, valtakunnallinen, sidosryhmät, yrittäjät),
- turvata työvoiman saanti
- turvataan nykyisten yrityksen toiminta ja kasvu

1.5 Toiminta-ajatuksen toteuttaminen

Kaupunki toteuttaa toiminta-ajatusta mm. siten, että

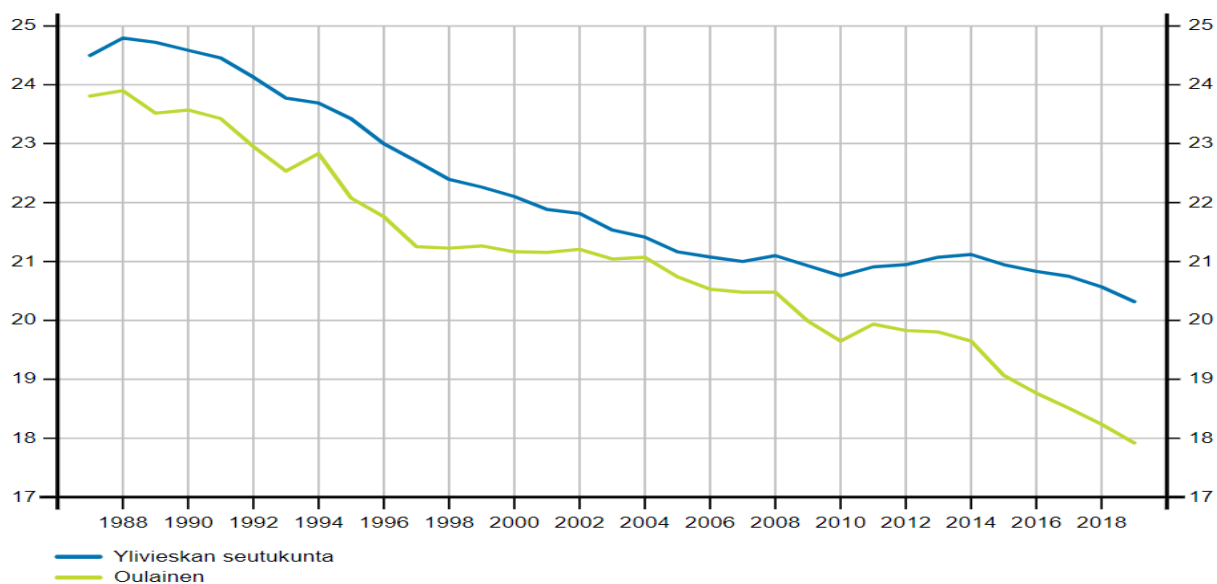
- varmistetaan hyvät peruspalvelut ja harrastusmahdollisuudet kuntalaisille
- elinkeinoelämän tarpeet tunnistetaan ja niihin reagoidaan
- yritysilmapiiri pidetään avoimena ja luottamuksellisena
- yrityksiä kohdellaan tasapuolisesti
- kunnan hankintapolitiikassa huomioidaan paikalliset yritykset mahdollisuuksien mukaan
- yhteistyö yrittäjien kanssa on säännöllistä
- huomioidaan ympäristöarvot elinkeinopolitiikassa
- yritysten perusneuvontapalvelut ovat hyvät
- tehdään tiivistä yhteistyötä seutukunnan muiden toimijoiden kanssa.

2. Nykytilan kuvaus

2.1. Väestö- ja elinkeinorakenne

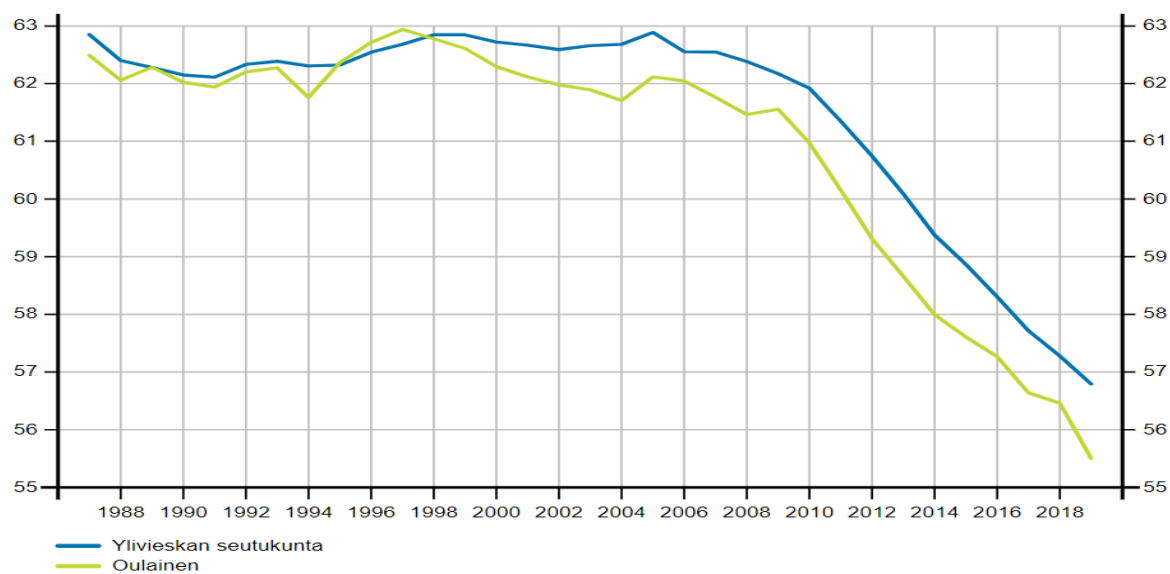
Kaupungin väkiluvun lasku on jatkunut jo vuodesta 1988 saakka. Strategiassa väestön kasvutavoite on 7900 asukasta vuoteen 2025 mennessä. Väestön määrä 30.6.2020 on 7283. Väestö on vanhentunut, koska syntyvyys on alentunut, 15 -vuotiaiden osuus on pienentynyt ja samaan aikaan yli 64 -vuotiaiden osuus on kasvanut. Tämä aiheuttaa suuren huolen tulevaisuuden työvoiman saannista kaupunkimme yrityksille ja julkiselle sektorille.

Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2019

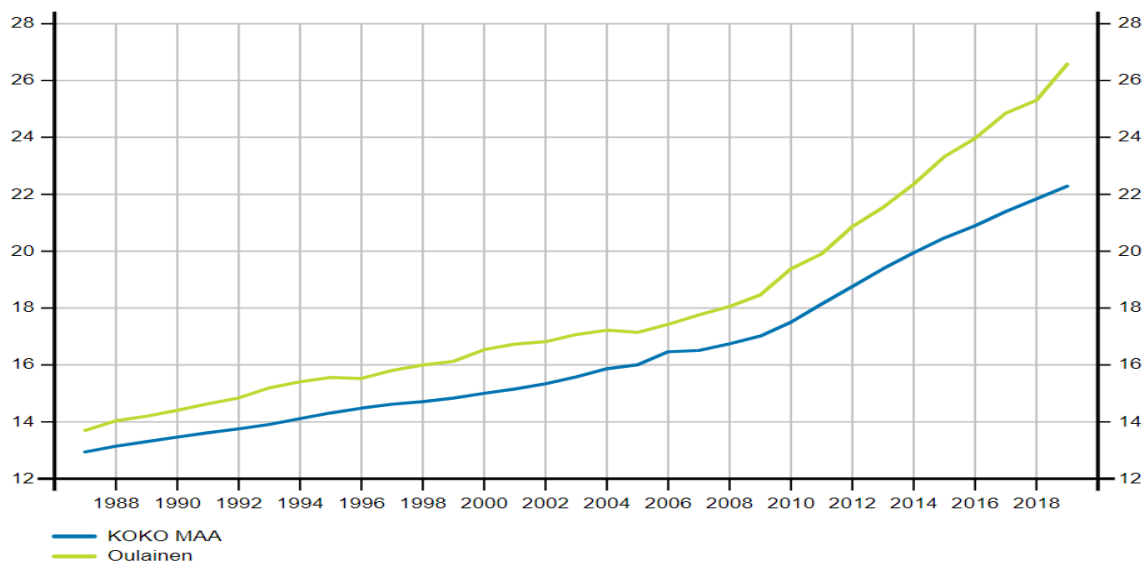
Tilastokeskus

15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2019

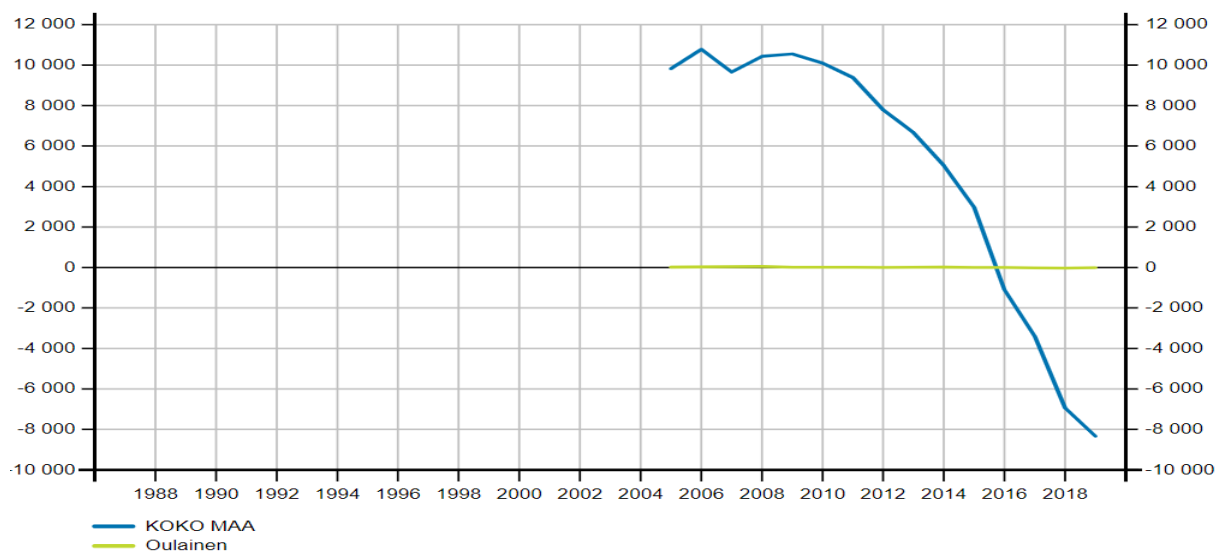
Tilastokeskus

Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2019

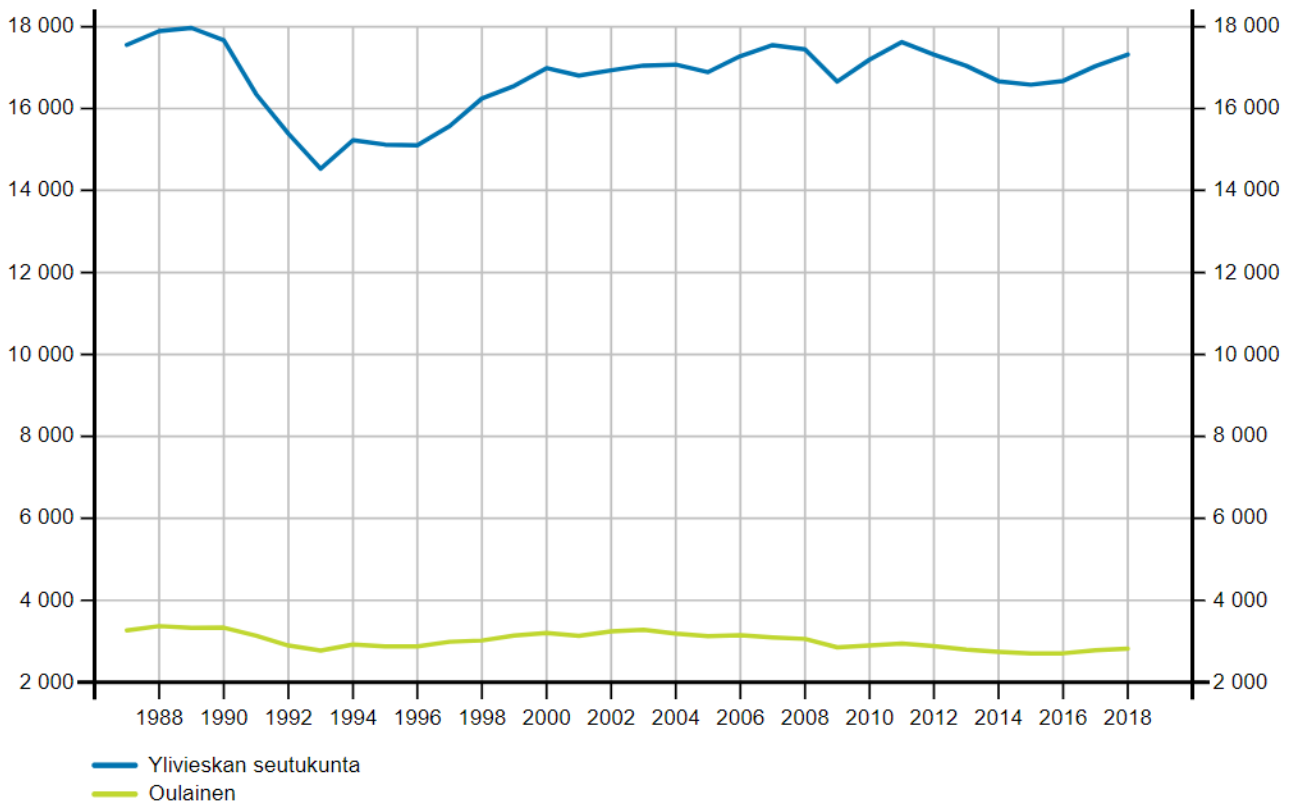
Tilastokeskus

Syntyneiden enemmitys 1987-2019

Tilastokeskus

Alueella asuvan työllisen työvoiman määrä 1987-2019

Tilastokeskus

2.2. Infrastrukturi

Oulaisissa on useita kaavoitettuja teollisuusalueita: Kivisenkangas, Kintunperä, Ahola ja Lammasoja. Kivisenkankaan ja Kintunperän alueille rakennettiin v. 2019 kaksi uutta teollisuustietä, joissa on 20 uutta teollisuustonttia. Vaihtoehtoisia tontteja on tarjolla hyvin.

Teollisuustonttien luovutusperiaatteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Luovutustapa on myynti tai vuokraus. Teollisuustonttien hinnat ovat edullisia, 1 – 4 €/m².

Kunnassa on tarjolla vaihtoehtoisia asuntotontteja keskustan lisäksi myös haja-asutusalueelta. Asuintonttien hinnat ovat keskustassa 3 – 6 €/m².

2.3. palvelurakenne

Oulainen on merkittävä koulukaupunki. Oulun ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan yksikkö kouluttaa sairaanhoitajia. Oulaisten ammattiopistosta valmistuu lähihoitajia sekä kaupan ja hallinnon alan ammattilaisia, toimitilahuoltajia ja suurtaloukokkeja. Yhteensä näissä oppilaitoksissa opiskelee n. 800 opiskelijaa + aikuiskoulutuksessa yli 200 henkilöä. Naapurikunnissa on lisäksi Haapaveden ammattiopisto ja Ylivieskan Centrian tekniikan alan ammattikorkeakoulu ja ammattiopisto.

Oulainen on Oulun Eteläisen terveydenhuollon keskus, jossa on Oulaskankaan sairaala, Taukokankaan kuntoutuskoti, terveyskeskus sekä muita yksityisiä palvelun tarjoajia. Näissä käytössä n. 1000 henkilöä.

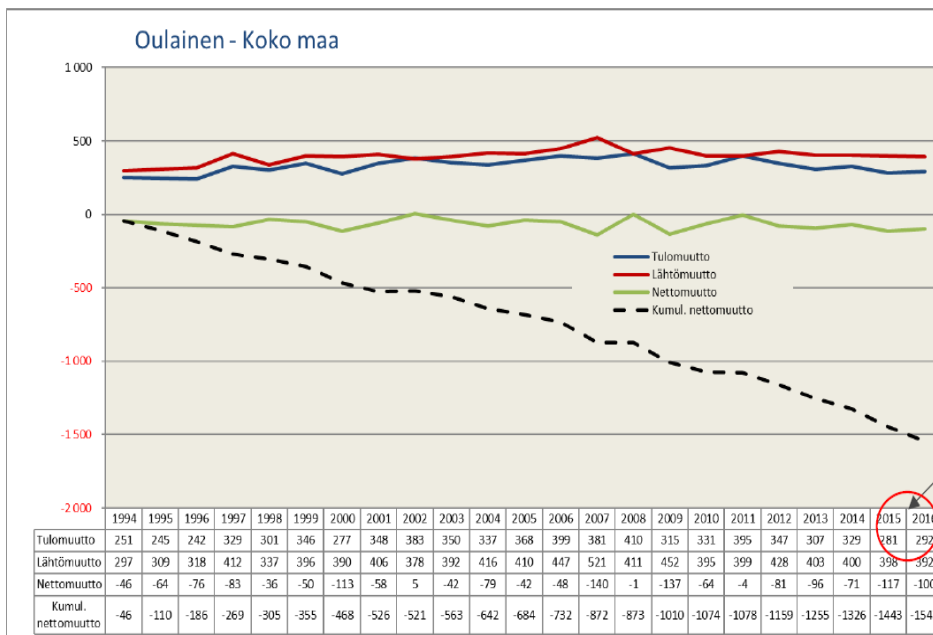
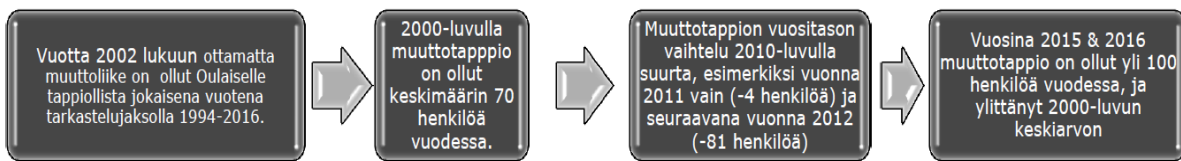
Vapaa-ajan palvelut ovat paikkakunnalla korkeatasoiset. Jäähalli, uusi uimahalli, uusittu urheilukenttä, ampumarata, frisbeegolfrata, taidegalleria, kuntosalit, liikuntasalit, hiihtokeskus, ratsastustallit ja -maneesit ym. löytyvät paikkakunnalta. Kirjastopalvelut ovat monipuoliset. On tapahtumia, on toiminnallinen perinnekeskus ym.

2.4. Väestömäärän kehitys suurin uhka/mahdollisuus Oulaisille

Suurimpana huolena koko kaupungissamme on asukkaiden muuttaminen pois. Finnish Consulting Group Oy, FCG, teki v. 2017 muuttoliikeanalyysin vetovoimaisuuden analysointiin. Siinä todetaan, että ennusteen mukaan, vuodesta 2016 vuoteen 2040 mennessä Oulaisten työikäisten määrä laskee 23 %. Vuosina 2017-2021 työmarkkinoilta poistuu 89 henkilöä enemmän kuin sinne tulee. Jos työpaikkojen määrä pysyisi vakiona, edes se, että kaikki alle 25-vuotiaat työttömät työllistyisivät, ei riittäisi kattamaan vajetta.

Lisäksi kuolleiden määrä ylitti syntyneiden määrän vuonna 2018, joten myös siitä tulee väestön vähennystä. Vuonna 2017 väestön väheneminen oli -38 ja vuonna 2018 väheneminen oli -42 henkeä.

Muuttoliikkeen yleiskuva

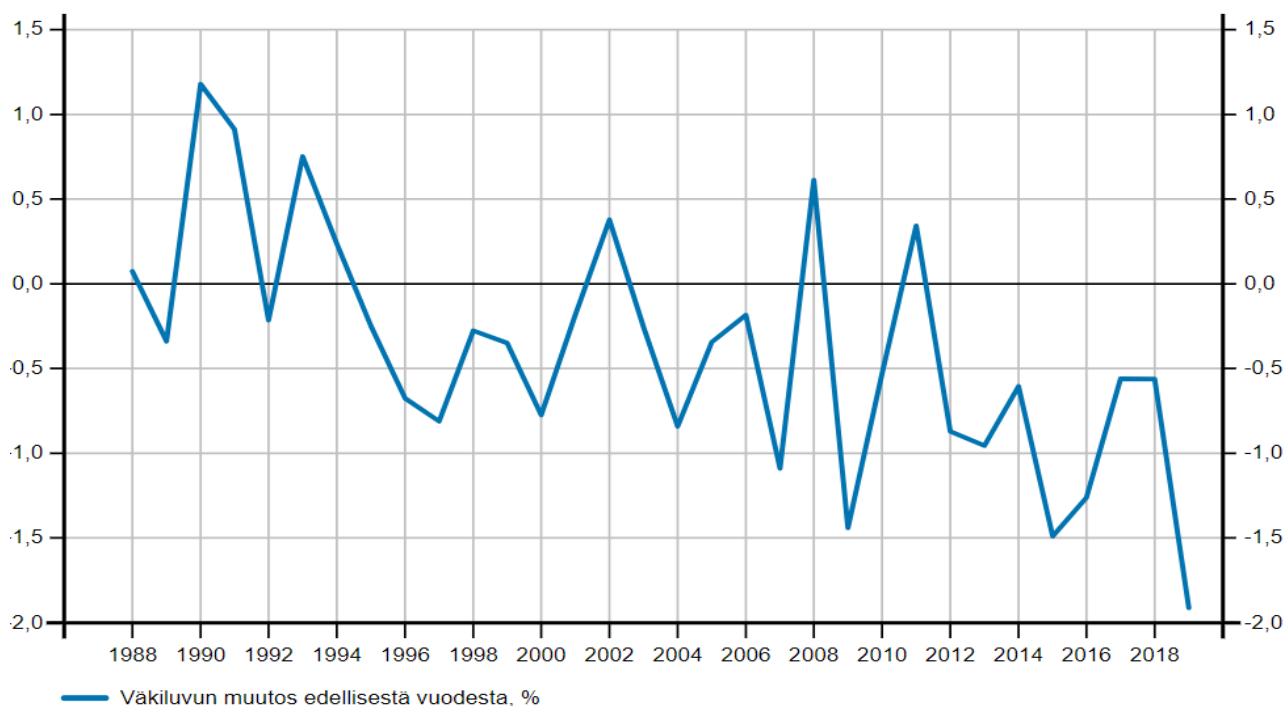

2015 & 2016 tulomuutto on laskenut alle 300:n henkilön vuositasolla. Aiemmin 2000-luvulla se on ollut yli 300 henkilöä!!!

Lähtömuutto pysynyt samanlaisena koko 2010-luvun

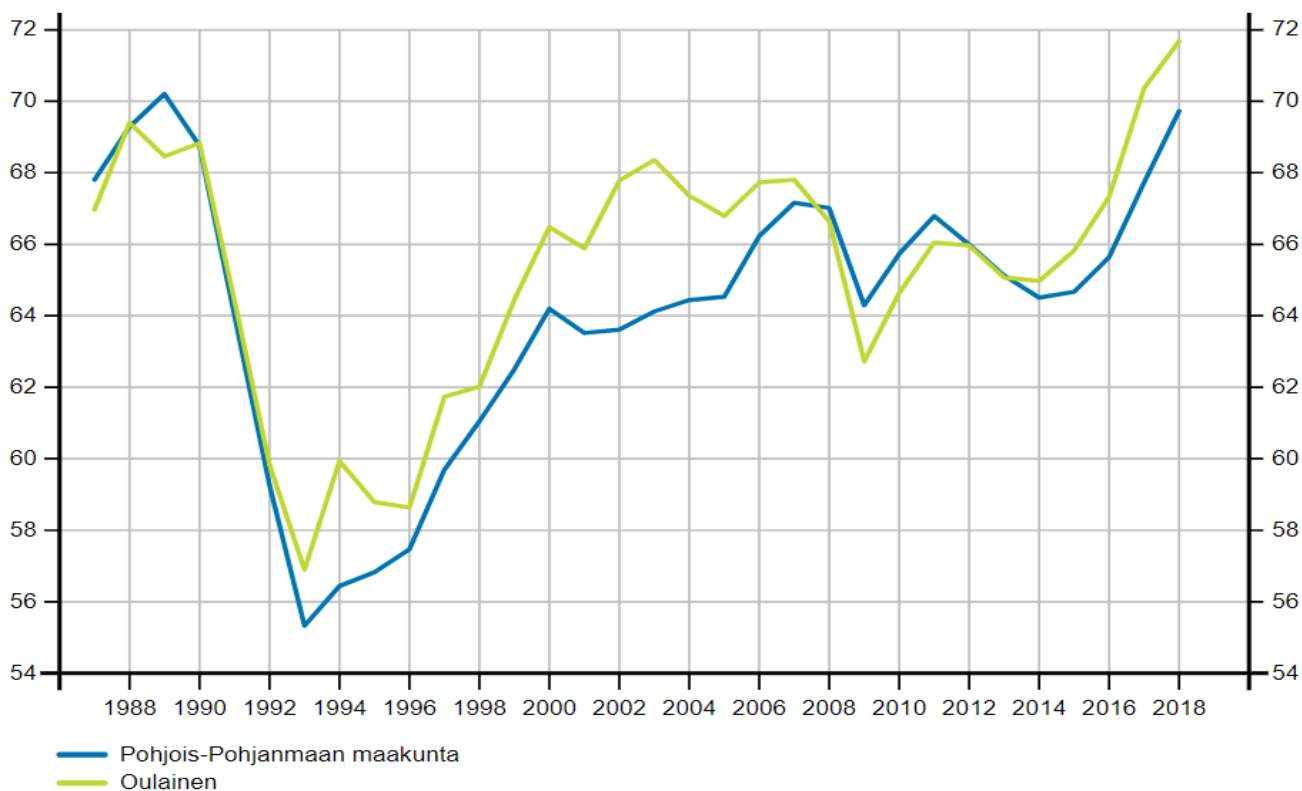

Oulainen 1987-2019

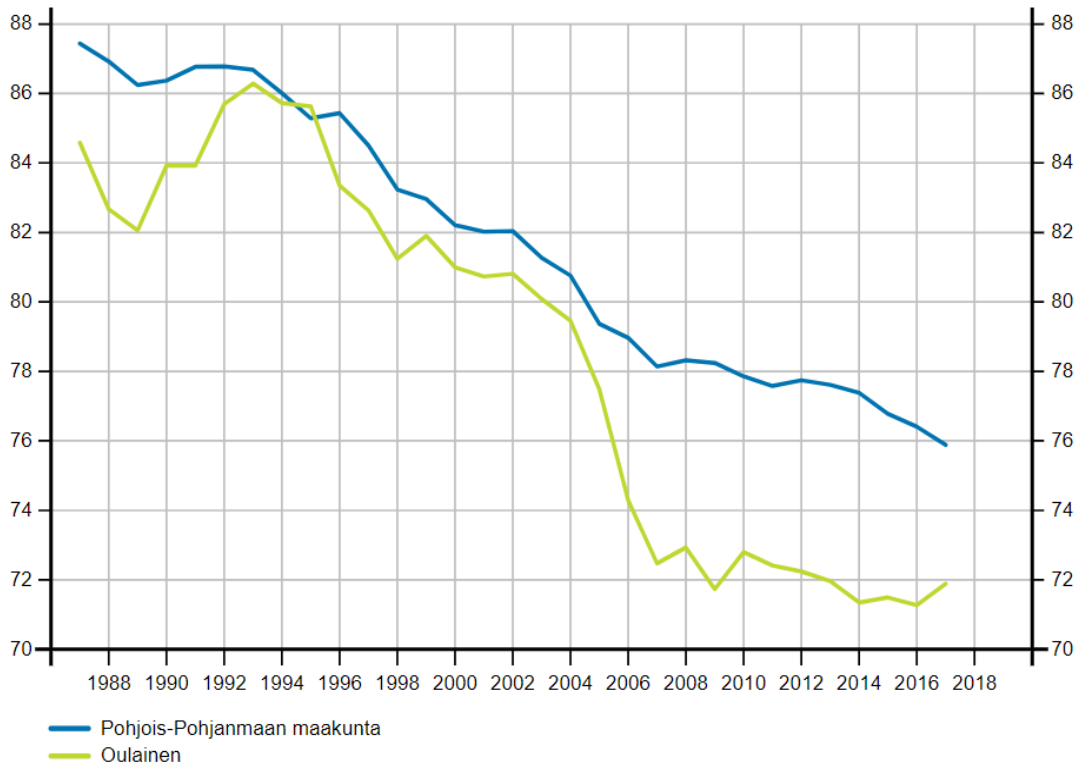
Tilastokeskus

Työllisyysaste 1987-2019

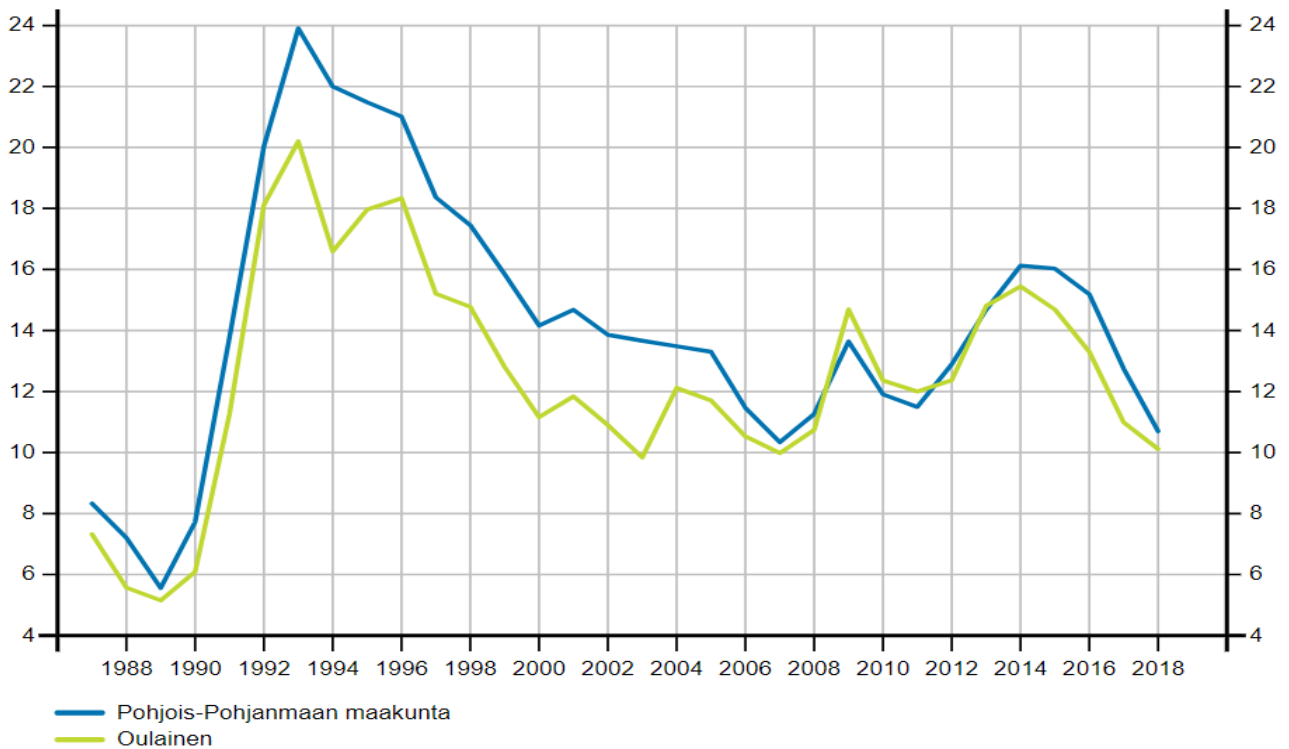
Tilastokeskus

Asuinkunnassaan työssäkäyvien osuus 1987-2019

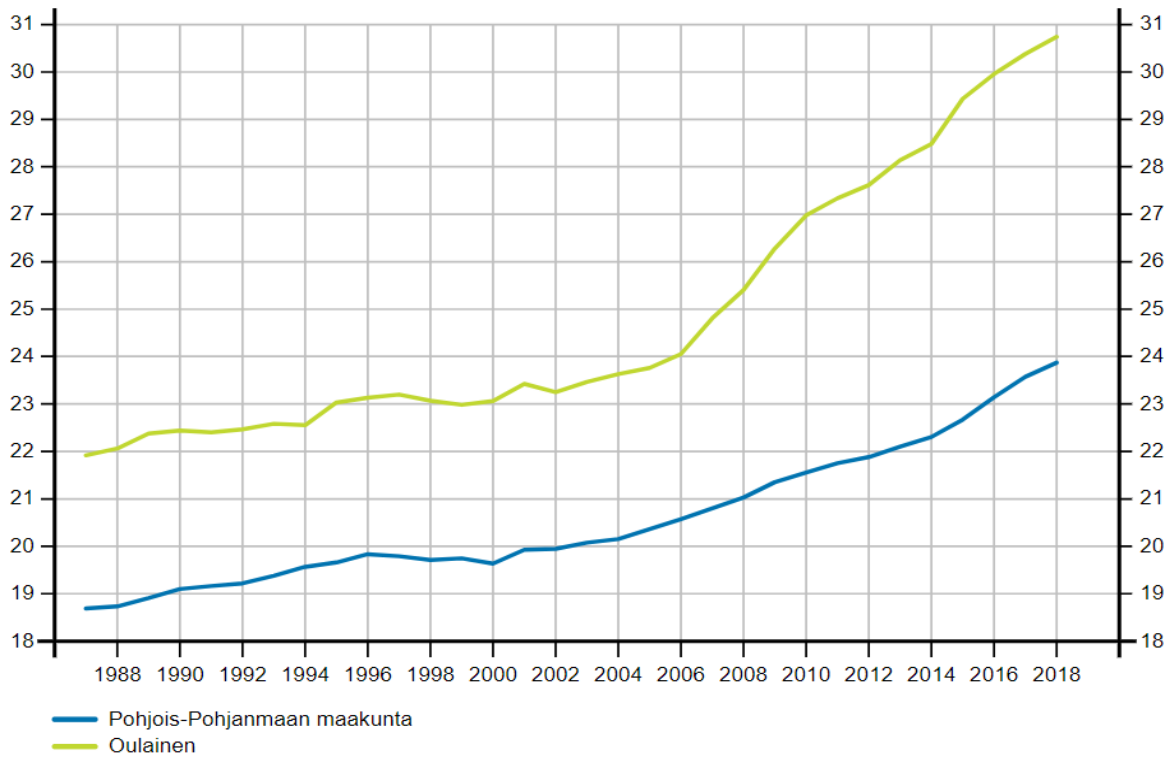
Tilastokeskus

Työttömien osuus työvoimasta 1987-2019

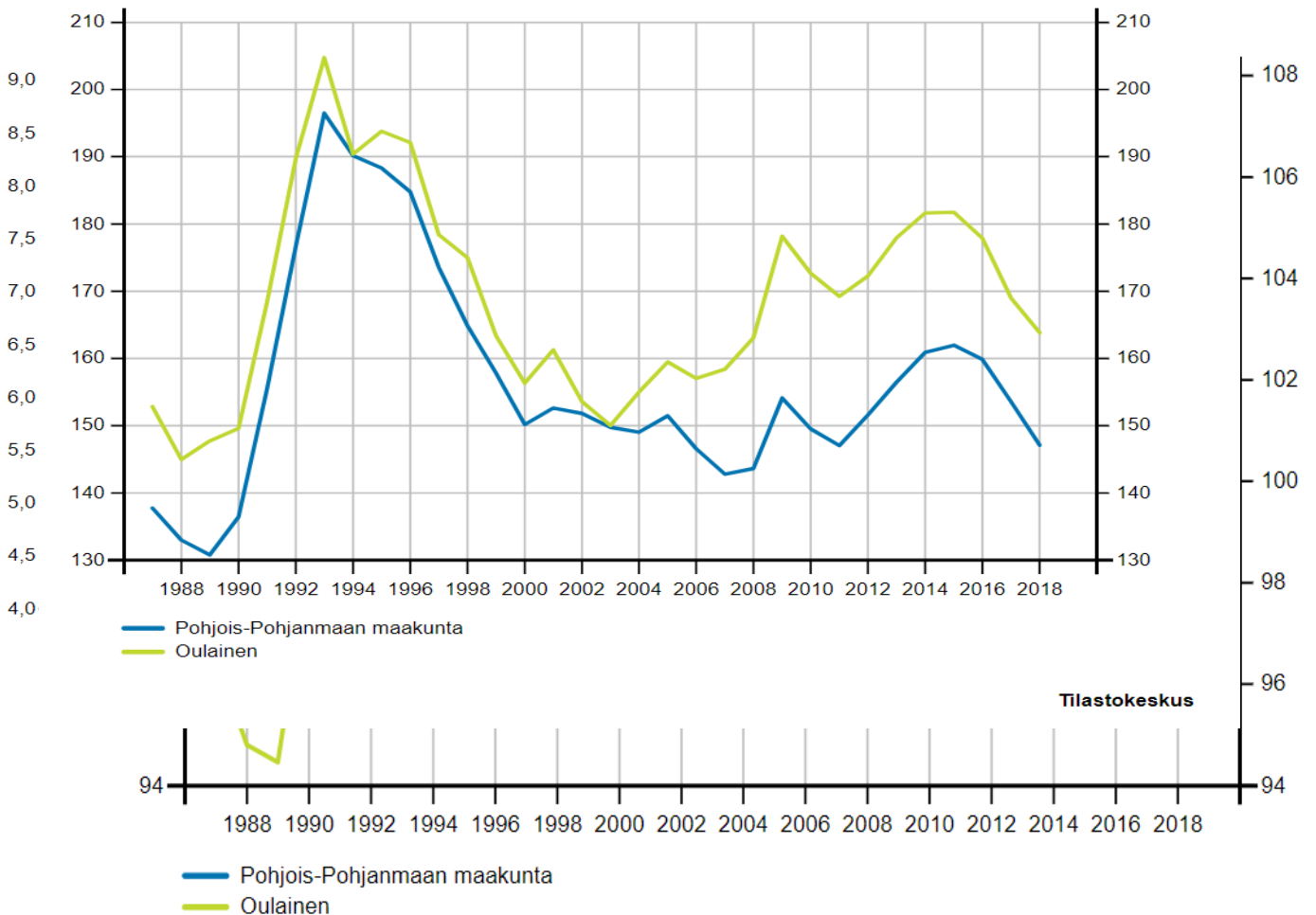
Tilastokeskus

Eläkeläisten osuus väestöstä 1987-2019

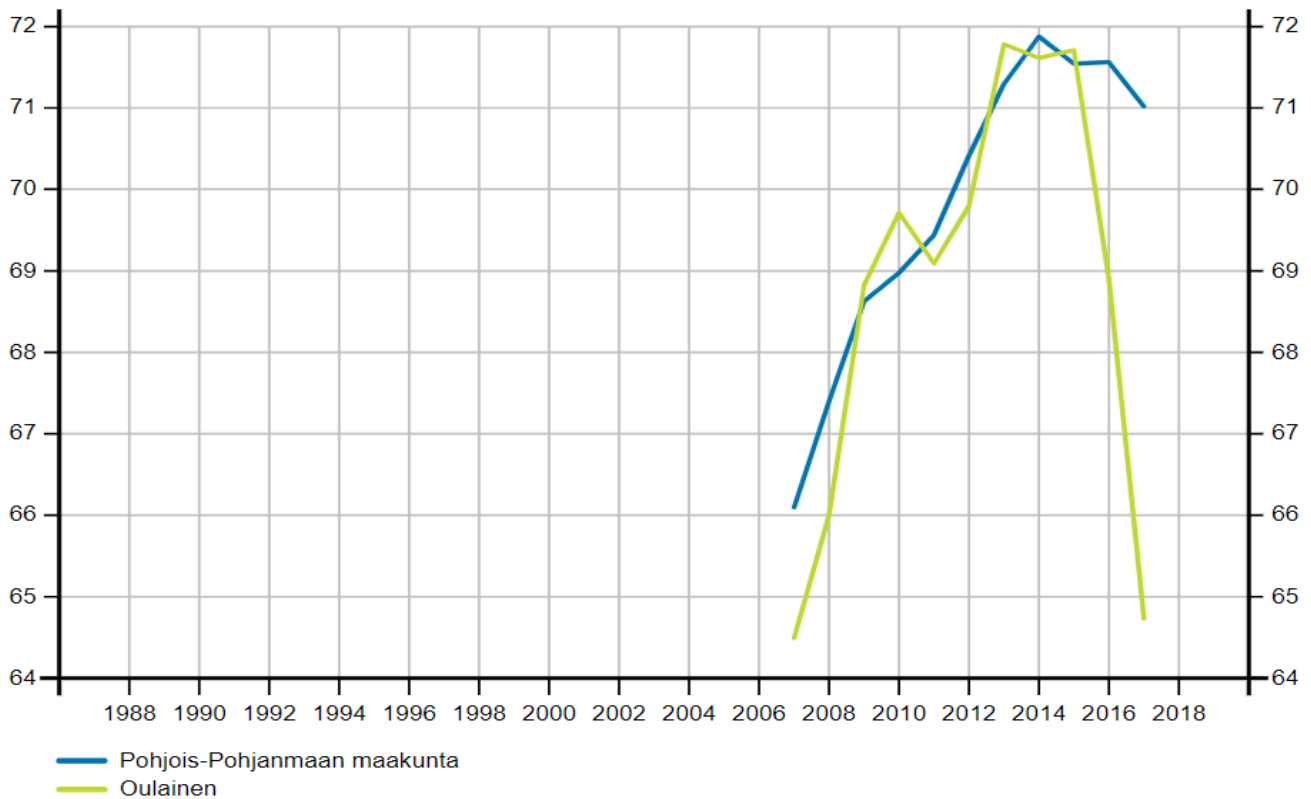
Tilastokeskus

Taloudellinen huoltosuhde 1987-2019

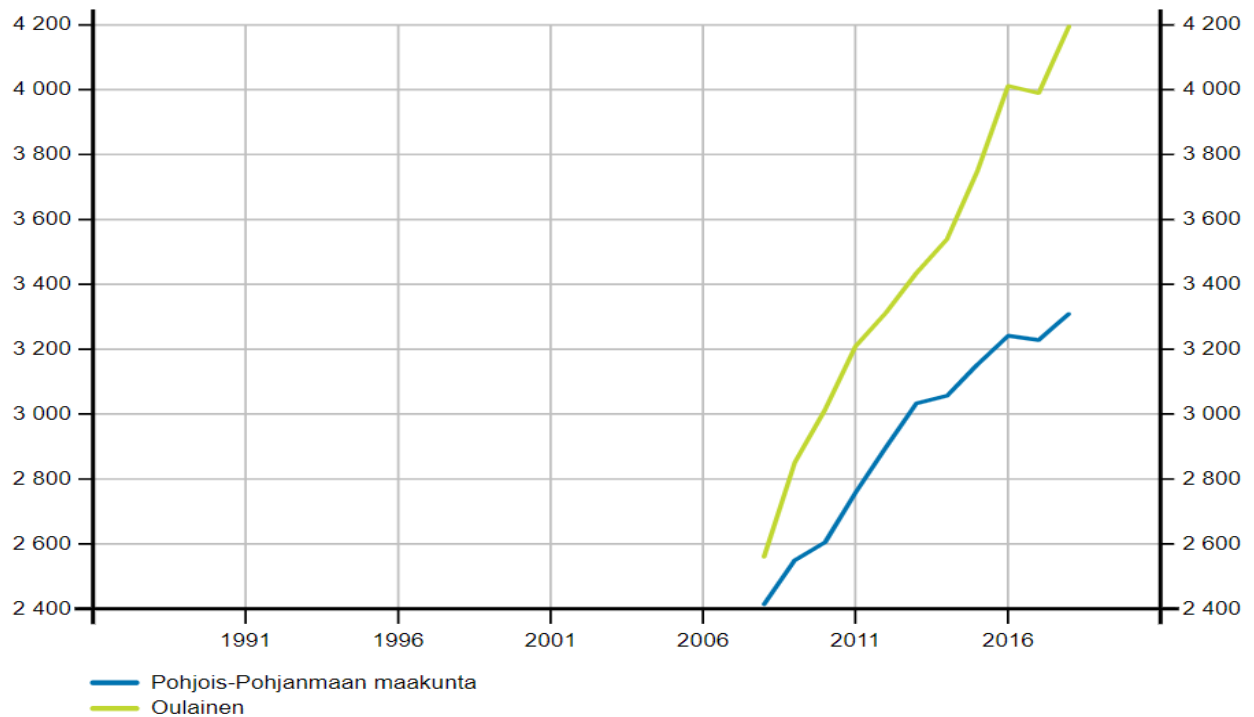
Tilastokeskus

Palvelujen työpaikkojen osuus 1987-2019

Tilastokeskus

Sosiaali- ja terveystoiminta yhteensä nettokäyttökustannukset 1987-2019

Tilastokeskus

Elinkeinopolitiikan vaikuttavuus riippuu olennaisesti kunnan sijainnista, koosta, yritysraaken-
teesta sekä käytetyistä elinkeinopolitiikan keinoista. Myös kehittämispanostuksen määrällä,

resurssien suuntaamisella, yritysilmapiiirillä, suhdannetilanteella ja sattumalla voi olla merkittäviä vaikutuksia elinkeinopolitiikan tuloksiin. Yksi kehittämisen tukijaloista on kunnan toimijoiden ja yrityskentän hyvä yhteistyö ja luottamus.

Oulaisten kaupungin koko ja sijainti antavat kohtuullisen hyvät edellytykset keskivertoyrityksen näkökulmasta. Tosiasiassa valtaosa yrityksistä laajentaa toimintaansa nykyisessä sijaintikunnassa. Yksi suurimpia haasteita Oulaisissa on löytää riittävästi yrittäjyydestä kiinnostuneita henkilöitä perustamaan uusia yrityksiä tai jatkamaan nykyisiä, toimivia yrityksiä.

Oulaisissa on monipuolista tilaa sekä teollisuuteen että kaupalliseen toimintaan.

2.5. SWOT-analyysi

Alla olevassa taulukossa on tiedossa olevia uhkia, jotka pitäisi kääntää vahvuudeksi sekä lueteltu paikkakunnan heikkouksia, jotka taas voivat olla mahdollisuuksiamme.

Vahvuudet

- monipuolinen elinkeinorakenne
- kunnossa olevat ihmisten perusarvot
- korkeatasoiset sosiaali- ja terveystalvet
- hyvät liikenneyhteydet
- monipuoliset vapaa-ajan palvelut
- alueellinen työvoimareservi
- pendelöinti on alueella suurta
- hyvä alueellinen koulutustarjonta
- myönteinen yrittäjämasto
- turvallinen asuinympäristö
- hyvä ilmanlaatu ja puhdas luonto
- hyvät yrityspalvelut
- Oulaskankaan yhteispäivystys (perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido)

Heikkoudet

- heikko tunnettisuus ja epäselvä imago
- ihmisten turha vaatimattomuus
- riippuvuus isoista työnantajista suuri
- muuttoliike molempiin suuntiin suurta
- yritysten kansainvälistyminen vähäistä
- yksityiset sote – markkinat vähäiset
- muuttotappio

Mahdollisuudet

- hyvä työpaikkaomavaraisuus
- hyvinvointipalvelut merkittävät
- logistisen sijainnin hyödyntäminen
- useita menestyviä avainyrityksiä
- pendelöinti suurta, työvoimaa löytyy
- luonnonvarat (puu, kivi, malmi)
- malmikrittistä aluetta
- useita suurhankkeita menossa
- bioenergia
- tuulivoiman hyödyntäminen
- uusien toimintamallien kokeilu
- positiivinen ajattelu

Uhat

- yritystoiminnasta kiinnostuneiden määrä
- väestö vähenee ja ikääntyy
- valtiovallan toimet, valtionosuudet, maakuntauudistus
- korvaavia työpaikkoja tarvitaan paljon
- omistajanvaihdostilanteessa olevat yritykset, ei löydy jatkajia
- kaupungin talouden kehitys
- kaupungin mahdollisuus rahoittaa uusien teollisuushallien rakentamista
- nykyisten koulutuspaikkojen pysyvyys
- Ylivieskan seutukunnan loppuminen
- alueen kuntien heikko yhteistyöhalu

3. Elinkeinopolitiikan toimintaperiaatteet

3.1 Elinkeinopolitiikan toimintaperiaatteet

- tehdään vahvaa yhteistyötä paikallisen ja alueellisen yrittäjäjärjestön kanssa

- kehitetään elinvoimalautakunnan ja ELPO- ryhmän työskentelyä
- kaikkia yrityksiä autetaan yksilöllisesti, hanketyön kautta myös ryhminä
- yritysvaikutusten arviointi on osa kaupungin päätöksentekoprosessia
- yritysilmapiiriä ja asiakastyytyväisyyttä seurataan kahden vuoden välein Suomen Yrittäjien tekemän tutkimuksen mukaan
- alueellista ja muuta sidosryhmäyhteistyötä tehdään yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- yrittäjyyskasvatukseen kiinnitetään huomiota

3.2 Elinkeinopolitiikan toimenpiteet

- Selvitetään yritysten kasvun esteet ja mahdollisuudet.
- Haetaan aktiivisesti tänne siirtyviä yrityksiä ja autetaan niiden toteutuksessa.
- Hyödynnetään alueellisia sekä Oulaisten omia kehittämishankkeita.
- Markkinoidaan Oulaista asuinpaikkana ja hyvänä paikkana yrittää.
- Ollaan mukana kehittämässä hankkeita, jotka tähtäävät energiatehokkuuteen ja ympäristöä säästäviin ratkaisuihin.
- Markkinoidaan kaupungissa olevia tyhjiä toimitiloja ja mahdollisuutta uusiin toimitiloihin aktiivisesti.
- Elinkeinopolitiikan keinovalikoimaa ovat perusneuvonnan lisäksi mm. toimitilojen vuokraus, rekrytointipalvelut, yrittäjäkoulutus, hanketoiminta, kaavoitus, kunnallistekniikka, auttaminen yritysکوhtaisissa kehittämistarpeissa, omistajanvaihdokset sekä oleminen mukana verkostoissa, jotka tukevat yrittäjyyttä ja parantavat yritysten toimintaympäristöä.
- Kehitetään Oulaisten imagoa houkuttelevammaksi sekä uusille asukkaille että yrityksille.
- Huomioidaan yrittäjät: onnittelet, palkitseminen, yhteydenpito, aamupuuro, toimialakokoukset, yritysvaikutusten arviointi, tasapuolisuus, yritysvaikutusten arviointi kaupungin päätöksenteossa.
- Palvelusetelin käyttöönottoa edistetään.
- Työvoiman turvaamiseksi tehdään yritysکوhtaisia ja koko Oulaista koskevia kehitystoimenpiteitä ja huomioidaan erilaiset väestöryhmät rekrytoinneissa.
- Kehitetään työpajatoimintaa.

3.3 Painopistealueet

- Kasvatetaan kiinnostusta yritystoimintaa kohtaan.
- Saadaan uusia yrityksiä ja sitä kautta uusia työpaikkoja kaupunkiin.
- Tuetaan paikkakunnan yritysten kasvua ja toimintaedellytysten kehittämistä tasapuolisesti.
- Teollisten työpaikkojen lisääminen on keskeinen painopiste.
- Vahvistetaan edelleen sosiaali- ja terveydenhoitoklusteria ja hyödynnetään sitä laajemmalti.
- Synnytetään yksityisten sote -markkinoita.
- Alueellista ja kaupungin omaa hanketoimintaa hyödynnetään yritysten kehittämisessä.
- Lisätään oppilaitosten ja yritysten välistä yhteistyötä.
- Autetaan yrityksiä pääsemään mukaan alueen suurhankkeisiin.

3.4 Resurssit

3.4.1 Yritysneuvonta

Yritysten kokonaisvaltaisesta neuvonnasta ja tiedottamisesta vastaavat elinkeino- ja kehitysjohtaja, hankekoordinaattori, maaseutuasiamies (maatilat ja maaseutuyritykset) sekä omalta osaltaan hankkeiden projektihenkilöt. Hankekoordinaattorin toimi on määräaikainen.

Kaupungin muut viranomaiset toteuttavat oman sektorinsa osalta yrityksiin suunnattua neuvontaa ja tiedottamista tarpeen mukaan.

3.4.2 Budjetointi

Elinkeinotoimien sekä maaseututoimen kehittämiseen varataan vuosittain riittävät resurssit kaupungin talousarvioon. Esitykset valmistelee elinkeino- ja kehitysjohtaja. Kaupunginhallitus määrittelee seutukuntatyössä tarvittavat muut määrärahat.

3.4.3 Elinkeinoasioiden valmistelu ja päätöksenteko

Elinkeino- ja kehitysjohtaja valmistelee kaupunginhallitukseen tulevat elinkeinoelämän kehittämistä koskevat asiat ja maaseutuasiamies maataloja ja maaseutuyrityksiä koskevat asiat. Kaupunginhallitus vastaa käytännön elinkeinopolitiikasta. Kaupungin omistaminen yritystilojen vuokrauksesta vastaa tekninen toimi.

3.4.4 Elinkeinopoliittisen ohjelman päivitys ja seuranta

Elinkeinopoliittista ohjelmaa päivitetään tarpeen tullen. Päivitykseen osallistuu elinvoimalautakunta, jossa esittelijänä toimii elinkeino- ja kehitysjohtaja. Mikäli siihen tulee muutoksia, ohjelma laitetaan kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi. Sen jälkeen se laitetaan nähtäville kaupungin kotisivuille sekä tiedoksi yrittäjäyhdistykselle, lehdistölle ja kaikille asiasta kiinnostuneille. Tarvittaessa voidaan päivityksessä käyttää asiantuntijoina yrittäjäyhdistystä sekä ELPO-työryhmää. Elinkeinopoliittisesta ohjelmasta on olemassa markkinointiin tarkoitettu lyhyempi versio.

3.5 Tiedottaminen

Tiedottamisessa on noudatettava avoimuutta, mutta valmisteilla olevista asioista ei saa päästä tietovuotoja liian aikaisin. Verkostossa toimivien oma käytös ja puheet viestivät myös tehokkaasti kotikuntamme toimintaa.

Tiedottamisessa on selvä työnjako: kukin toimija vastaa oman toimialansa tiedottamisesta, mutta yritysasioiden tiedottamisen koordinointi ja päävastuu keskitetään elinkeino- ja kehitysjohtajalle (tai vastaavalle).

Kaupungin kotisivuilla tiedotetaan elinkeinoelämän kehittämiseen liittyvistä asioista ja päivitetty markkinointiin tarkoitettu elinkeinopoliittinen ohjelma löytyy myös kotisivuilta. Oulaisten Yrittäjien lähettämää tiedotetta hyödynnetään soveltuvin osin.

4. Elinkeinopolitiikan päämäärät

4.1. Yhteistyö ja verkottuminen

4.1.1 Alueellinen yhteistyö

Oulaisten kaupunki osallistuu aktiivisesti lähialueen kehittämistoimintaan ja alueellisiin hankkeisiin sekä niiden valmisteluun että arviointiin. Alueen kunnat tai niissä toimivat yhtiöt vastaavat itsenäisesti omista hankkeistaan ja verkostoituvat laajemminkin.

Lähialueen kuntien, kehittämissyhtiöiden ja/tai alueiden kanssa käydyissä yhteistyöneuvotteluissa mukaan kutsutaan myös paikallisten yrittäjähdistysten edustajat. Oulainen kulkee etujoukoissa.

Vastuu alueellisesta yhteistyöstä on lähinnä kaupunginjohtajalla ja elinkeino- ja kehitysjohtajalla.

4.1.2 Yhteydet maakunta- ja valtionhallintoon

Kaupunki on jatkuvasti yhteydessä maakunta- ja valtionhallinnon viranomaisiin: mm. Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskus, Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto, tiehallinto ja eri ministeriöt. Asianomaiset viranhaltijat ja luottamusmiehet vastaavat yhteydenpidosta ja sieltä tulevasta infosta.

4.1.3 Yhteydet yrittäjiin ja yrittäjäjärjestöihin

Kaupungin ja yrittäjien välistä yhteydenpitoa varten on perustettu elinkeinotoimikunta (ELPO), johon Oulaisten Yrittäjät ry ja kaupunki valitsevat edustajat. Se kokoontuu lähes kuukausittain. Kaupunki, virka- ja luottamusmiehet sekä Oulaisten Yrittäjät ry kutsuvat yhdessä yrittäjät aamupuurolle tai vastaavaan tilaisuuteen, jossa keskustellaan ajankohtaisista asioista. Yhteydenpito muutenkin näiden välillä on säännöllistä ja aktiivista.

4.1.4 Sidosryhmäyhteistyö

Muita keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat mm. OAMK, Oulun yliopisto/Kerttu Saalasti Instituutti ja Centria. Oulaisissa toimivat oppilaitokset ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita: Jedu / Oulaisten ammattiopisto ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun Oulaisten yksikkö. Paikkakunnan oppilaitoksilla on yhteyksiä eri oppilaitoksiin ulkomailla, mihin liittyy mm. oppilasvaihtoa.

4.1.5 Palkitsemiset ja huomioimiset

Elinkeinotoimikunta valitsee vuosittain Vuoden yrittäjän, Vuoden nuoren yrittäjän, Vuoden yksinyrittäjän sekä tarvittaessa Avainteko- palkinnon yritykselle, joka jollain tavalla on tehnyt Oulaista tunnetuksi tai muuten tehnyt jonkun ”avainteon”. Palkinnot luovutetaan vuosittain pidettävässä Yrittäjäilllassa.

Edelleen toimikunta voi esittää huomioitavaksi henkilön tai yrityksen, joka on tuonut esille Oulaisten elinkeinoelämää ja työpaikkakehitystä edistävän vihjeen.

4.2. Palvelut ja julkiset hankinnat

4.2.1 Palvelut

Kaupunki tuottaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa keskeiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Kaupunki vastaa yksin tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa hallintopalveluista, peruskoulutuksesta, kaavoitus- ja mittaustoimesta, rakennusvalvonnasta sekä tietyistä tekniseen ja tilapalveluun liittyvistä johtotehtävistä.

Kaupunki etsii aktiivisesti ulkoistettavia palveluja, jotka voidaan kilpailuttaa ja antaa mahdollisesti ulkopuolisten hoidettavaksi esimerkiksi lisäämällä palvelusetelin käyttöä.

4.2.2 Yrittäjyyskasvatus

Opetussuunnitelmissa huomioidaan entistä paremmin yrittäjyyskasvatus. Peruskoulussa ja lukiossa sekä ammatillisissa oppilaitoksissa yrittäjämäisiä toimintatapoja ja yrittäjäosaamista tuodaan esille sekä lisätään positiivista asennetta yrittäjyyttä kohtaan. Lisäksi oppilaitosten ja yritysten työelämäyhteyksiä parannetaan.

Oulaisten Yrittäjät ry:llä on sopimus lukion kanssa yrittäjyyskasvatuksen toteuttamisesta.

4.2.3 Hanketyö ja projektitoiminta

Yritysten kehittämishankkeet toteutetaan joko yrityskohtaisesti tai alueellisten projektien kautta. Alueelliset kehitysyhtiöt hallinnoivat pääasiassa alueellisia yritysten kehittämishankkeita. Oulaisissa toimii hankekoordinaattori ja hänen sijoituspaikkansa on Yrityspalvelukeskus. Hanketoimintaa kehitetään Oulaisissa.

4.2.4 Oulaisten Yrityspalvelukeskus (YPK) ja yrittäjyyden edistäminen

Oulaisten Yrityspalvelukeskusta kehitetään, jotta se palvelisi paremmin alkavia, toimivia ja kuntaan muuttavia yrityksiä tai henkilöitä.

YPK tarjoaa palveluita koko yrityksen elinkaaren ajalle kaikkiin kehitysvaiheisiin. YPK tarjoaa yrittäjälle henkilökohtaista neuvontaa ja apua sekä tukea asiantuntijan käyttöä varten. Hankkeet tarjoavat mahdollisuuden yrittäjien verkostoitumiseen ja laajempaan koulutukseen. Palvelu toimii ns. ”yhden luukun periaatteella”.

Yhteistyötä tiivistetään yrittäjyyttä edistävien toimijoiden (mm. Kauppakamari, yrittäjäjärjestöt, Yrityskummit...) sekä muiden yritysten kehittämisorganisaatioiden kanssa ja kokeilemalla uusia toimintatapoja.

YPK haluaa olla paikka jossa yrittäjät:

- voivat tavata muita samanhenkisiä ihmisiä
- saavat vertaistukea, neuvontaa ja voivat tavata alojensa muita yrittäjiä
- voivat jalostaa toiminta-ajatusta yhdessä asiantuntijoiden kanssa
- voivat tehdä töitä ja käynnistää yritystä.

YPK:ssa järjestetään yritystoiminnan aloittamiseen liittyviä tapahtumia (rahoitus, markkinointi, tuotekehitys ...), ja työpajoja, joihin pyritään saamaan mukaan muita yritystoiminnasta kiinnostuneita.

YPK auttaa mm. omistajanvaihdosyrityksiä. Myös sijoittumispalvelut kuuluvat entistä enemmän palveluvalikoimaan.

4.2.5 Tontti- ja toimitilapolitiikka

Kaupunki toimii nykyisen tonttien luovutuspolitiikan mukaisesti. Kaupunki huolehtii siitä, että sillä on jatkuvasti tarjolla vaihtoehtoisia tontteja liike- ja teollisuusyrityksille sekä vaihtoehtoisia asuntotontteja.

Kaupunki ei pääsääntöisesti rakenna toimitiloja yrityksille. Tilojen rakentamiseen aktivoidaan mieluiten yrityksiä ja muita kumppaneita. Toimitilojen rakentamisessa kaupunki voi olla mukana rahoitusjärjestelyissä tapauskohtaisesti. Kaupunki vuokraa toimitilojaan yrityksille käypään hintaan eli todelliset kustannukset peittäen. Vuokratason määrittää kaupunginhallitus. Tilojen markkinoinnin hoitaa elinkeinotoimi ja varsinainen vuokrauspäätös ja vuokrasopimusten tekeminen tehdään virkamiestyönä teknisessä toimessa.

4.2.6 Kuntamarkkinointi

Kaupungin markkinoinnista vastaa elinkeino- ja kehitysjohtaja elinvoimalautakunnan alaisena talousarvion puitteissa. Hänelle kuuluu huolehtia, että esitteet ja muu markkinointimateriaali ovat ajan tasalla. Kaupunki osallistuu eri messuille harkinnan mukaan. Markkinoinnissa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan mediaa. Markkinoinnin pääpaino on uusien asukkaiden ja uusien yritysten, ja täten työpaikkojen saamisessa kaupunkiin.

4.2.7 Julkiset hankinnat

Kaupungin palveluyksiköt toimivat hankintalain mukaan. Hankinta toteutetaan hajautetusti hallintokunnittain tai viranhaltijapäätöksinä. Hankintatoiminnan tavoitteina on, että

- markkinavuoropuhelua käydään aktiivisesti alueen yritysten kanssa
- pidetään tulevat hankinnat hyvin esillä yritysten löydettäväksi
- luodaan toimintaedellytyksiä vireälle elinkeinoelämälle alueella
- edistetään laadukkaiden kuntapalvelujen järjestämistä taloudellisesti ja tehokkaasti
- luodaan myönteistä Oulainen-kuvaa
- vahvistetaan hankintatoimeen liittyvää tiedonkulkua ja ohjausta
- vahvistetaan hankintojen suunnitelmallisuutta ja ennakoitavuutta
- palvelusetelin käyttöä lisätään
- kaupungin tulevista hankinnoista tiedotetaan.

Voimassa olevaa hankintalakia ja – ohjeita noudatetaan, mutta hankinnoissa pyritään ottamaan huomioon myös paikallisia yrityksiä mm. pienhankinnoissa, joissa toteutetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita. Pienhankintaohjeissa noudatetaan päivitettyä kaupungin ohjeistusta.

Toimiville yrityksille tulee turvata avoimet ja tasapuoliset mahdollisuudet kilpailla kuntasektorin hankinnoissa. Hankinnat tulee tehdä sellaisina kokonaisuuksina, että paikallisilla toimijoilla on mahdollisuus tarjota niitä. Hankinnat tulee päättää niin, että kilpailun voittaa hinnaltaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjoaja hankintalain mukaisesti.

Tarjouspyynnölle asetetaan muutamia perusedellytyksiä:

- markkinavuoropuhelua käydään yritysten kanssa
- tulevat hankinnat tulevat etukäteen tietoon yrityksille
- kohdellaan tarjoajia tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti
- tarjouspyyntö on selkeä ja riittävän yksityiskohtainen
- lisäkysymyksiä voi esittää tarjousaikana
- tarjoukset voi jättää myös sähköisesti (sähköposti, internet-lomake) tarjousjärjestelmän lisäksi
- tarjouksen jättämiseen on riittävä aika
- kolmivaiheinen hyväksymismenettely: tarjoajien kelpoisuuden ja tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen sekä ilmoitetun vertailuperusteen käyttäminen voittajan valinnassa
- korostetaan kokonaistaloudellisuutta hankintakriteereissä
- perusteltu hankintapäätös ja muutoksenhakuohje.

4.3 Elinkeinopolitiikan keinovalikoimaa

4.3.1 Yrityslainat ja takaukset

Kaupunki voi selvittää mahdollisuutta rahoittaa/antaa takausta yrityksen rakennusinvestointiin kaupunkiin, mikäli se lisää yrityksen liikevaihtoa tai työpaikkoja Oulaisissa eikä muuta rahoitusta/vakuutta ole käytettävissä.

Kaupungin rahoituksessa ja takauksessa periaate on, että julkista tukea ei synny, vaan päätöksenteossa noudatetaan EU: valtiontukisäännöksiä. Kaupunki voi myöntää yrityslainoja tai takauksia niiden periaatteiden mukaisesti. Nämä tilanteet selvitetään tapauskohtaisesti

4.3.2 Osakkuus yrityksissä

Kaupunki voi perustellusta syystä olla mukana osaomistajana perustettaessa uutta tai laajennettaessa yritystoimintaa paikkakunnalle. Kaupunki luopuu osakkuudesta viimeistään kolmen vuoden aikana nimellishintaan.

4.3.3 Hinnoittelupolitiikka

Teollisuustonttien myyntihinnat ja vuokrahinnat ovat kaikille samat ja ne ovat kaupunginvaltuuston vahvistamat. Toimitilojen vuokratasossa noudatetaan paikkakunnan käypää vuokratasoa.

Teollisuustyöpaikkojen lisäämiseksi kaupunki tarjoaa tuotannolliseen toimintaan edullisia tontteja eri puolilta kaupunkia. Kaupungin mittaustoimi palvelee myös yrityksiä edullisesti ja tehokkaasti. Tavoitteena on, että tontin muodostus hoidetaan loppuun asti. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen myöntämät kehittämistuet ovat investoinneissa maksimissaan 25 % hyväksytyistä kustannuksista.

Kaupunki vuokraa eritasoisia vapaita tiloja yrityksille käyvällä hinnalla, mutta yrityksen alkuvaiheessa vuokran määrä voidaan nostaa portaittain ko. tavoitevuokraan. Kaupunginhallitus hyväksyy hinnoittelun kiinteistökohtaisesti.

4.4 Elinkeinotuet

Kaupunki ei pääsääntöisesti myönnä elinkeinotueksi katsottavaa tukea yrityksille, mutta kaupungilla on käytössä ns. kehittämisavustus, jota myönnetään lähinnä asiantuntijapalvelujen käyttöön 50 % ja enintään 400 €/yritys/vuosi. Tuen myöntämisestä päättää elinkeino- ja kehitysjohtaja.

Lisäksi kaupunki voi tapauskohtaisesti myöntää muuttoavustusta yritykselle, joka muuttaa muualta Oulaisiin. Tuki määritellään ja päätetään tapauskohtaisesti budjetoiduista määrärahoista.

5. Suunnitelmien ja päätösten yritysvaikutusten arviointi

Monilla kaupungin päätöksillä on vaikutusta yritysten toimintaan. Näitä vaikutuksia tulee arvioida jo etukäteen. Valmistelevan virkamiehen tai päätöstä tekevän toimielimen tulee harkita, milloin nämä yritysvaikutukset ovat sitä tasoa, että ne on etukäteen arvioitava. Arviointia varten on olemassa lomake, joka otetaan käyttöön. Lomake on tämän ohjelman liitteenä.

Valmistelijan tulee tehdä yritysvaikutuksista aina kirjallinen arviointi, kun

- päätös koskee seuraavia toimenpiteitä: infrastruktuuri-hankkeet, kuten kaavoitus, teiden rakentaminen ja kunnossapito, muu julkinen rakentaminen, toimitilojen ja tonttien hinnoittelu, julkisten palvelujen järjestäminen, hankintapolitiikka ja palvelujen ulkoistaminen, yritysneuvonnan organisointi, hanketoiminta, strateginen suunnittelu sekä verojen ja maksujen korotus
- päätöksen vaikutus odotetaan kohdistuvan yritykseen tai työpaikkoihin
- päätös muuttaa aikaisempaa linjaa suhteessa yrityksiin
- päätös on oleellinen kunnan kilpailukyvyllle asuinpaikkana tai yrityksen sijaintipaikkana
- valmistelija jostain muusta syystä katsoo arvioinnin tarpeelliseksi.

Yritysarvioinnissa tulee huomioida moneenko yritykseen tai työpaikkaan vaikutuksen odotetaan kohdistuvan sekä millainen vaikutus on. Joissakin tapauksissa tämä arviointi voidaan

pyytää myös paikalliselta yrittäjäyhdistykseltä. Arvioinnissa voi auttaa kunnan kehitys- ja elinkeinojohtaja.

6. Elinkeinopolitiikan mahdollisuuksia

- suurhankkeet
- pohjoinen ulottuvuus
- tuulivoimalat
- verkkokauppaa tulee edistää yrityksissä
- seniorien tarpeet (asuminen, hoiva, kulkeminen, harrastukset)
- kapeat maailmanlaajuiset markkinaraot (peliteollisuus, musiikki, taide)
- hiilineutraali maailma, ympäristöinvestoinnit
- kaivostoiminnan edistäminen, uusien alueiden etsiminen
- rakennustuoteteollisuuden ja muiden alojen klustereiden kehittäminen kaupunkiin
- hanketoiminnan kehittämisellä uusia elinvoimatekijöitä kaupunkiin
- alueellisen yhteistyön lisääminen (kunnat, oppilaitokset, yritykset)
- etätöiden mahdollistavan yritystoiminnan lisääminen (luovat alat, peliteollisuus yms.)
- luontomatkailun/aktiviteetin ja tapahtumatuotannon kehittäminen
- kokeilukulttuurilla rohkeasti uusia avauksia

7. Elinkeinpolitiikan toimenpiteet

7.1 Hanketoiminta

Hankkeen, toimenpiteen nimi, sisältö ja toteuttaja	Toteutus-aika	Kustannusarvio, €	Kaupungin osuus, €	Vastuutaho
Yrityspalvelukeskuksen kehittäminen	2020-2025	50000	50000	kaupunginhallitus, kaupunginvaltuusto, elinvoimalautakunta
Yrittäjyyden edistäminen	vuosittain	10000	10000	Yrityspalvelukeskus
Kaupungin markkinointi, esitteet, kehumiskampanja, lehtijutut, kauppiaasyhteistyö, internet, facebook, messut ym. valmistellaan markkinointisuunnitelma	vuosittain	15000	15000	Elinvoimalautakunta

7.2 Työvoiman koulutus

Työvoimakoulutuksesta kaupunki tekee esityksiä työvoimahallinnolle ja muille koulutusta järjestävälle tahoille työvoiman koulutukseen liittyvistä kursseista yrityskoh- taisesti	vuosittain	työaikaa	työaikaa	kaup. hallitus
---	------------	----------	----------	-------------------

7.3 Muut toimenpiteet

Yrittäjien palkitseminen ja huomioinen yrittäjäpalkinnot, yritysvierailut, säännöllinen yhteydenpito, toimialakokouksia	vuosittain	2000	2000	YPK
Yritysten välisen yhteistyön edistäminen, yrityskäynnit, alihankintaverkot, työvoimapankki, yhteismarkkinointi	vuosittain	5000	5000	YPK
Tutkimukset, asiakastyytyväisyyskyselyt (1 kpl/kv) muut tutkimukset, selvitykset	vuosittain	2000	2000	YPK, kaup. hallitus

7.4 Uudet toimialat

Kaivotoiminnan, uusiutuvien energiamuotojen, bioteknologian, tapahtumatuotannon, matkailun, yritysten saaminen Oulaisiin ja teknologioiden käyttöönotto Oulaisiin	vuosittain	10000	10000	kaup. hallitus ja -valtuusto
---	------------	-------	-------	---------------------------------

7.5 Messut, näyttelyt

Osallistuminen messuille ja erilaisiin tapahtumiin kuntaosastolla	vuosittain	10000	10000	YPK
---	------------	-------	-------	-----

8. Tavoitteet

Kaupunkiin on tehty uusi strategia vuonna 2018 ja siinä on mitattavat tavoitteet vuoteen 2025.

Näiden tavoitteiden tulisi ohjata kaikkea toimintaa ja kehitystoimenpiteitä joita kaupungissa suunnitellaan ja toteutetaan.

Tavoitteet

Tunnuslukuja

Nykytila 2017 / Tavoite 2025

Asukasmäärä
7472

Tavoite
7900

Syntyneitä
56

Tavoite
100

Nettomuutto
-8

Tavoite
30

Yritykset
405

Tavoite
420

Työpaikat
3166

(lähde: työllisyyskatsaus)

Tavoite
3300

Työpaikkaomavaraisuus **102%** Tavoite **100%**

työpaikat : työlliset (2797 : 2743)

Työttömyysprosentti 31.12. **11,2%** Tavoite **10%**

9. Yhteenveto

Oulaisten kaupunginvaltuusto hyväksyi ”Elinkeinopoliittisen ohjelman” vuonna 2014. Tämä uusi ohjelma on päivitetty sen pohjalta. Valmistelussa on ollut mukana Oulaisten Yrittäjät ry sekä elinvoimalautakunta.

Visio on, että Oulainen tunnetaan aktiivisena elinkeinopolitiikan harjoittajana. Kaupunki huolehtii siitä, että yritystoiminnan harjoittamiselle on riittävät edellytykset ja kunnassa on hyvät peruspalvelut jatkossakin. Kunta kuulee yrittäjiä ja tekee tiivistä yhteistyötä yrittäjien kanssa. Yritysilmapiiri pidetään avoimena ja luottamuksellisena. Yrityksiä kohdellaan tasapuolisesti ja yrityksiä koskevassa päätöksenteossa käytetään ns. yritysvaikutusten arviointia.

Keskeiset numeeriset tavoitteet tulevat kaupungin strategiasta ja koskevat työpaikkojen ja yritysten lisäämistä, työttömyyden alentamista ja asukasluvun kasvua.

Palvelujen taso ja rakenne, infrastruktuuri sekä kunnan koko ja sijainti antavat keskivertoyrityksen näkökulmasta hyvät edellytykset yrityksille toimia ja kasvaa Oulaisissa. Kaupungin vahvuudet ja mahdollisuudet ovat paremmat kuin havaitut heikkoudet tai tiedossa olevat uhat.

Oulaisten Yrityspalvelukeskusta on tarkoitus kehittää kokonaisvaltaista yritysten syntyä, kehittämistä ja kasvua palvelevaksi keskuksesi, joka tekee laajaa ja vahvaa yhteistyötä muiden yritystoimintaa edistävien organisaatioiden kanssa kaikilla yrityksen elinkaaren vaiheilla. Yrityksiä palvelee yhden luukun periaatteella. Strategian mukaista kehitystä tehdään teollisten, palvelualan ja hyvinvointialan sekä muiden alojen työpaikkojen lisäämisellä, nykyisten yritysten kehittämällä sekä tänne siirtyvien tai täällä syntyvien yritysten avulla.

Oulainen tulee jatkossakin toimimaan alueellisena vaikuttajana sekä osallistuu aktiivisesti ja avoimesti kaikenlaiseen yhteistyöhön ja verkottumiseen niin paikallisella, kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla.

Kaupunki ei pääsääntöisesti rakenna toimitiloja yrityksille eikä myönnä elinkeinotukea yrityksille. Kaupunki voi myöntää tapauskohtaisesti mahdollisuuksien mukaan yrityksille takauksia tai lainoja sekä pienimuotoista kehittämistukea asiantuntijapalveluihin. Myös aktiivinen toimitilojen hakeminen ja vuokraus yrityksille kuuluu elinkeinopoliittisiin toimenpiteisiin.

Oulainen on ollut 2010- luvulla parhaiten menestynyt kunta Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien tekemässä Kuntabarometrissa. Elinkeinopoliittisen ohjelman tarkoitus on ennakoita ja parantaa yhteistyötä, toteutusta ja seurantaa yritysten kanssa. Seurantaa tehdään vuosittain elinvoimalautakunnan toimesta. Kerran valtuustokaudessa ohjelma käydään läpi tarkemmin.

10. Yritysvaikutusten arviointilomake

OULAISTEN KAUPUNKI

Liite

PÄÄTÖKSENTEON YRITYSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

TOIMIELIN _____

ESITYSLISTAN ASIA

N:O _____ PVM _____

LAATIJA/-T _____

	Positiivinen vaikutus	Kyllä	Neutraali	Kyllä	Negatiivinen vaikutus
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla				Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla
2	Edistää elinkeinorakenteen monipuolistumista				Kaventaa elinkeinorakenteen monipuolistumista
3	Lisää yritysten liiketoimintamahdollisuuksia				Vähentää liiketoimintamahdollisuuksia
4	Helpottaa yritysten työvoiman saantia				Vaikeuttaa yritysten työvoiman saantia
5	Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin				Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin
6	Helpottaa yritysten logistiikkaa				Vaikeuttaa yritysten logistiikkaa
7	Lisää kunnan vetovoimatekijöitä				Vähentää kunnan vetovoimatekijöitä
8	Vähentää yritysten hallinnollista työtä				Lisää yritysten hallinnollista työtä
9	Kohtelee yrityksiä tasapuolisesti				Kohtelee yrityksiä eriarvoisesti
10	Säästää yritysten kertaluonteisia kuluja tai investointeja				Aiheuttaa yrityksille kertaluonteisia kuluja tai investointeja

Positiivisten vaikutusten lyhyt kuvaus ja arvio suuruusluokasta

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Negatiivisten vaikutusten lyhyt kuvaus ja arvio suuruusluokasta

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

PÄÄTÖKSENTEON YRITYSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Merkittävällä osalla kaupungin päätöksistä on yritysvaikutuksia.

Yritysvaikutusten arvioinnilla pyritään ennakoimaan päätösten vaikutuksia. Olennaisia kysymyksiä ovat:

- Vaikuttaako tekeillä oleva päätös yrityksiin tai yritystoiminnan mahdollisuuksiin?
- Myönteinen/kielteinen vaikutus?
- Suora/epäsuora vaikutus?
- Kuinka suuri taloudellinen tai toiminnallinen vaikutus on?
- Kuinka moneen yritykseen vaikutus kohdistuu?

Yritysvaikutusten arvioinnilla saavutetaan ainakin seuraavia hyötyjä:

- päätöksenteon läpinäkyvyys lisääntyy
- markkinoiden toimivuus paranee
- päätösten tasapuolisuus yritysten kesken varmistuu
- palvelujen tuottamisvaihtoehdot tulevat harkintaan
- valitusprosessit vähenevät
- päätöspäätökset monipuolistuvat
- kunnan vetovoimatekijät tulevat harkituiksi

Yritysvaikutusten arvioinnille kunnassa voidaan asettaa seuraavat tavoitteet:

Minimoidaan kielteisiä yritysvaikutuksia.

Maksimoidaan myönteisten vaikutusten hyödyt.

Saadaan aikaan yritysten kannalta johdonmukaista, pitkäjänteistä ja läpinäkyvää päätöksentekoa.

Päätöksenteon yritysvaikutukset tulee tunnistaa läpäisyperiaatteella. Keskeisten viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tulee tunnistaa mahdolliset yritysvaikutukset sekä hahmottaa, onko mahdollinen yritysvaikutus merkittävä vai vähäinen, kenen siitä tulisi tietää, ja miten vaikutus huomioidaan päätöksenteossa. Sisäisen tiedonkulun saumattomuus on tässä tärkeä.

Kuntaa tulee tarkastella yritysvaikutusten kannalta neljässä eri roolissa:

Kunta infrastruktuurin tuottajana: toimintaedellytykset, reagointi ja ennakointi

Kunta kumppanina: elinkeinopolitiikka ja hanketyö

Kunta asiakkaana: kunnan hankinnat

Kunta kotina: asukkuus, kotipaikka, kokemus yrittäjäystävällisyydestä

Päätökset voidaan jakaa ”nelikentäksi” seuraavilla kriteereillä:

- merkittävä yritysvaikutus / vähäinen yritysvaikutus
- suora yritysvaikutus / sivuvaikutus

Näiden perusteella voidaan ottaa käyttöön seuraava peruslinjaus ja ohjeistus:

Mikäli päätöksellä on merkittävä, suora yritysvaikutus, tulee toimielimen esityslistan tai viranhaltijapäätöksen esittelytekstissä selkeästi kuvata päätöksen vaikutukset yritystoimintaan, sekä miten arviointi on suoritettu.

Mikäli päätöksellä on merkittävä sivuvaikutus yritystoimintaan, asia tulee ottaa huomioon valmistelussa valmistelija tuo päätösehdotusta esitellessään esiin tärkeät sivuvaikutukset.

Mikäli päätöksellä on suora vähäinen yritysvaikutus, se huomioidaan valmistelussa mahdollisuuksien mukaan osana normaalia toimintaa. Erityistä huomiota tulee kuitenkin kiinnittää päätökseen mahdollisesti liittyviin välittömiin kielteisiin vaikutuksiin.

Mikäli päätöksellä on vain vähäinen sivuvaikutus yritystoimintaa, tuodaan esiin myönteisiä yritysvaikutuksia.